

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Sermones de Sa[n]ctis Hyemales, Estiuales, De
festiuitatibus Jesu christi, Beate virginis et alior[um]
Sanctor[um] ... Venera[n]di patris, fratris Nicolai deniise
Ordinis Minor[um] de obseruantia ...**

Denisse, Nicolas

[Augsburg], 1510

VD16 N 1513

De s[an]cto Blasio martyre Sermo

urn:nbn:de:hbz:466:1-30625

maufragius passus sub aqua stetit p diem
 z noctem diuina virtute cum ptegete. se/
 quif. In itinerib; sepe. s. p. p. dicatione euā/
 gelij piculis fluminū inundatiuz i hyeme:
 piculis lacronū zc. Et tandē rome decol/
 lat⁹ est. Bñ ġ dixerat dñs de ipso ananie
 Act. ix. Ego ostendā illi qnta oporteat eū
 pro nomine meo pati. **S**ecundū est inter
 hmoi aduersitates imprurbabilis iocun/
 ditas. Un. ij. Cor. xij. di. Libeter glia/
 hoz in infirmitatib; meis zc. et sequitur.
 Placeo mihi in infirmitatib; meis: in cō/
 tumelijs: in necessitatib; in psecutiōib; z
 angustijs p chzo. Hec ille. Dia pfecto li/
 beter p chzo aduersa tolerabat. Ch. v. so st.
 Seculi tyrānos ac populos spirātes ġro
 re velut qidā eē culices existimabat. mo/
 zē ġo atq; cruciat⁹ z n. ille supplicia qū lu/
 dū putabat esse pueroy. Hec amplexabat
 tur libeter: z mag⁹ decorabat catena yin/
 ctus q̄ diademate coronat⁹: ac libet⁹ re/
 cipiebat vulnera q̄ aliġ miera. hec Ch. v.
Tertū est hmoi iocūde constātie inui/
 olabilis firmitas. Unō dicebat Ro. vij.
 Quis nos sepabit a charitate chz: Tribu/
 latio: an angustia: an fames: an nudi/
 tas: an piculus: an psecutio: an gladi⁹.
 Septimū est qm ppter te mortificamur tota
 die: est mati sumus sicut oues occisionis.
 s; in his oib; supam⁹ ppter eū q̄ dilexit nos
 Tert⁹ sum em q; neq; mors neq; vita ne/
 q; angeli (supple essi velle) neq; pncipat⁹
 neq; putes neq; instātia neq; futura ne/
 q; fortitudo neq; altitudo neq; pfundum
 neq; creatura alia possit nos sepere a cha/
 ritate dei q̄ est in chzo iesu dño nro. Ch. v.
 so st. Paulus fuit saxo durior: ferro firmi/
 or: adamāte fortior: auro icorruptibilior.
 Hec ille. Ex diez itaq; patz excellētia vir/
 tuose pfectionis in brō Paulo ppter quā
 rectos dño dicit⁹ est vas electōis. De q̄ p/
 fectione loquit Ch. v. li. de laudib; Pau/
 li: di. Nihil p̄sus errauit q̄ prātū inigne
 p̄rutū ac paradisiuz spūalē pauli aiām nū/
 cupauit. Que autē lingua laudib; ei⁹ inue/
 niat eq̄lis: cū oia q̄ sunt in oib; bona: ania
 sua vna possideat: ea cūtra plene accumu/
 lante: nec solū hoīm sed etiā qd̄ est ampli/
 us angeloy. Hec ille. Vere igit vas ele/
 ctionis est iste qd̄ specialē grāz plenitudi/
 nē impletū ē a dño. Hūc igit veneratione

quia dignus est. Ad hunc deuote recurra/
 mus qz potens est ap̄s deū interuenire p
 nobis: vt ei⁹ meritis z p̄tib; a vicijis nostris
 puertamur z mente in celestia rapiamur:
 tandēq; cum penni deitatis p̄platioē p/
 frui mereamur Amen.

De sancto Blasio martyre
 Sermo

Quis mihi

ministrat: me sequitur. Joā. xij.
 Fruct⁹ diuine ministratiois seu ob/
 utni seruitij est aie sanctificatio. Ro. vj. Sic
 exhibuist; mēbra v̄ia seruire imunditae z
 iniquitati ad iniquitatem: ita nunc exhibete mē/
 bra v̄ia seruire iusticie i sanctificationē. Quē
 em fructū habuistis tunc in illis in q̄bus
 nunc erubescit⁹: nam finis illoy mors est.
 Nūc autē liberati a pctō. seruitur facti deo
 habetis fructū vestz in sanctificationē: sine
 q̄o vitā eternā. Hec ibi. Sanctificationē
 autē z gratissimā ministratiōē q̄ deo mi/
 nistrat brūs Blasius tria potissime dei
 clarant. **P**rimū est imitāda deu/
 tionis eminētia. Hec ostēdit pfectissimā
 ministratiōis cōditionē. **S**ecundū est admirāda creaturay obe/
 dientia. Hec ostēdit gratissimā ministratiōis
 acceptationē: quō vicz accept⁹ deo fuerit.
Tertū est comēdāda tormētoz patiē/
 tia. Hec ostēdit verissimā horratiois ere/
 ctionē quō vicz vere impleuerit qd̄ hor/
 rat dñs in plibat; verbis dicit. Si q̄s mi/
 hi ministrat me sequat.

Primū igit est imitāda deuotiōis
 eminētia q̄ ostēdit pfectissimā mi/
 nistratiōis sue p̄ditionē. Nemo cū
 pfecte deo ministrat nisi ex anī deuotione h
 faciat. Ideo dicit Josue. xxiij. Timete deū
 z seruite illi corde pfecto atq; p̄ssimo. Ex
 j. Re. xij. dixit Samuel ad p̄p̄m. Nolite
 recedere a ter go dñi: sed seruite dño in oī
 corde v̄ro et nolite declinare post vana q̄
 nō pderūt vob. Hec ibi. In hoc q̄ dicit: ser/
 uite dño corde pfecto z in oī corde datur
 intelligi deuotio ad hoc necessaria. Sicut
 em dicit ho. ij. q. i. xxxj. Deuotio dicitur
 nouēdo. Unō deuoti dicitur q̄ seipos qd̄at
 modo deuouent deo vt ei se totali subdij

Unde deuotio nihil aliud esse videtur quam voluntas prompte tradendi se ad ea que pertinent ad dei famulatum. Hec ideo. De excellentia autem deuotionis beati Blasii habemus triplex speciale testimonium.

Primum est testimonium gratiose electiois. **Secundum** est testimonium fructuose gubernationis. **Tertium** est testimonium virtuosae latitatiois.

Primum est testimonium gratiose electiois. Populus enim capadocie maioris armenie videns excellentem deuotionem eius et vite sanctitatem. elegit eum in episcopum basilice ciuitatis. Prouerb. xxviii. In exalta- tione iustorum multa gloria est. regnantibus in pectus ruine hominum.

Secundum est testimonium fructuose gubernationis. Laudabiliter enim atque fructuose commissum sibi populum gubernauit. Erat enim de numero pastorum illorum de quibus dicit dominus Hierem. iij. Dabo vobis pastores iuxta cor meum et pascunt vos scientia et doctrina.

Tertium est testimonium virtuosae latitatiois. Nam ob diocletiani persecutionem fugiens in speluncam ibi eremiticam vitam duxit: preceplationi diuinorum et orationi iugiter vacans. Tunc enim non poterat subditorum salutem per suam presentiam personalem intercedere. Unde Augustinus dicit in epistola ad Honoratum. Fugiant de ciuitate in ciuitate seruati. Fugiant qui eorum specialiter a persecutoribus queruntur sic ut ab alijs que non ita queruntur non deserat ecclesia. Cum autem dominum esse esse periculum: ubi quod alijs indigeret non deserant ab his que iniquitate nauim deserere: quanto magis in fluctibus: ut dicit Nicolaus papa. et habet. vij. q. ij. Fugit itaque beatus Blasius non timore mortis: sed iuxta domini doctrinam faciendo: quod dicit Dominus. Cum persequerentur vos in ciuitate ista fugite in altam. Ubi sciendum est. Unde de sancto in sermone de beato Siluestro. ar. ij. sedepit. Huius igitur Blasius solitariam agens vitam semper in dies in deuotionis feruore cre- scibat et magis ac magis seipsum in celestia et diuina extequebat. Thren. iij. Sedebit solitarius et tacebit quia leuabit se super se. **Exemplo itaque beati Blasii spiritum deuotionis**

debemus querere et a domino postulare. quia sicut dicit Lucas. xij. Dabit spiritum bonum petentibus se. Sicut enim dicit Theodosius. ij. q. lxxxj. Causa deuotionis extrinseca et principalis deus est. de quo Ambrosius super Lucas. Deus que dignatur vocari: que vult religiosum faciat. et si voluisset samaritanos exinde uos fecisset deuotos. Ideo petenda est deuotio a deo. Causa autem deuotionis intrinseca et dispositiua ex parte nostra oportet que sit meditatio. Deuotio enim est actus quidam voluntatis ad deum que homo prompte se habeat ad diuinum obsequium. Vis autem actus voluntatis ex aliqua consideratione procedit. Unde dicit Augustinus. li. de trinitate. que voluntas dicitur ex intellectu. Hec Theodosius. Est autem triplex principalis consideratio deuotionis inductiua.

Prima est consideratio humane fragilitatis. Hec consideratio ostendit necessitatem recurrendi ad deum ut ab eo adiuuetur. Ps. Leuaui oculos meos in montem. unde ysaie. auxilium mihi. Auxilium meum a domino est. Unde dicit Hugo li. de virtute orandi. In consideratione nostre miserie discamus quantum necessitate habemus a deo auxilium petere. Consideremus igitur quod sit breuis vita nostra: quod sit via lubrica: quod sit mors incerta. Hec ille. Hec itaque consideratio excludit presumptionem per quam impedit aliquis ne deo se subiiciat dum sue virtuti innititur: ut dicit Thomas ubi supra.

Secunda est consideratio diuine bonitatis. Hec consideratio excitat deuotionem et prebet confidentiam. ideo est propria deuotionis causa. Ps. Tibi adherere deo bonum est et ponere in domino deo spem meam. Hugo in libro de virtute orandi. In consideratione diuine misericordie discamus quantum fiducialiter possumus postulare.

Tertia est consideratio sancte exemplaritatis. sanctorum videlicet qui deuotioni tractantur: tamen assidue vacabant. Hec consideratio trahit in deum hominis affectioem. Unde Bernardus sermone de omnibus sanctis. Singulorum quippe sanctorum recordationes quasi scintille singule imo quasi ardentissimae facies deuotos accendunt animos. Hec ille. Sic itaque patet meditationem siue considerationem esse causam deuotionis inductiuam. Unde Ps. In meditatione mea exardescet ignis.

Her. De sctō Blasio

Secundū pncipale qđ oñdit Blasij
scitaret ē admirāda creaturay obe
diētia. Sic patet ex pmo Gen. Si
fuisset hō innocentiā obedissent ei oēs alie
creaturay qm de. Istituit hoīem dñm crea
turay ceteray. Qđ creature brō Blasio
obediēbant: hoc erat testimoniū sue inno
centie z scitatis z miserationis sue dō gra
tissime. Qm em gratissimū sp creatori ser
uitiū exhibebat: id ē creature ex ipa crea
toris ordinatione sibi fuitēbant atqz obe
diebant. Obediēbant itaqz ei tria genera
creaturay.

Primū ē creaturay insensibiliū.
Secm est creaturay sensibiliū.
Tertiū est creaturay rōnaliū.

**Primo creature insensi
biles.** vt patuit cum p man⁹ sue impositio
nē sanauit puez habere i gutture os pisces
transuersum. cū em blas⁹ oraret statim os
illud a gutture pueri exiit. Item cū iussu
psidis missus eēt in stagnū ipse aquā signa
uit z mox sic arida fixa p māsit. In qua tñ
lxx. pagani sumersi sunt ipō ibidem stante
Vide legendā.

Secdo creature sensibiles
irrationales. Ipsi em in spelunca degenti
aues pabulū afferebāt. sic helie coru. ij.
Reg. xvij. Fere etiā ad eū vnanimis con
fluebant nec ab eo recedebant vsqz dū im
poneret eis man⁹ bñdicens ipis: deniqz si
q̄ infirmabant ad eū p̄tinuo veniebant et
sanitatē reportabant. Itē ad iussū ipi⁹ lu
pus q̄ porcū rapuerat restituit ipm mulie
ri paupcule z vidue.

**Tertio creature intellectu
ales vt angeli.** Cū em iussu psidis missus
fuyset in stagnū descendit ad eū angel⁹ di
ces ei. Egredere blasiz coronā tibi patam
suscipe. Sic aut creature dei obsequiū p̄
bet ver⁹ dei misiz: ita tādē armabunt ad
puniēdū ingrōs: z dī inimicos. Sap. v. Ar
mabit creaturā ad vltiōez inimicoz. Et ibi
dē. Pugnabit p eo orbis terray p̄ infelatos

Tertiū ē cōmēdāda tormento z pa
tientiā. i q̄ euidēt appuit qđ dñm te
sum sciat ē: z ipleuit hortationē ei⁹ i q̄ dī
Sicqz mihi misirat me seq̄. Uñ. j. Pe. ij.
Cū his passus ē p nob vob relin. exēplū vt

seq̄. vesti. ei⁹. Habuit aut̄ paciētia bñ blas
ij triplicē conditionē laudabile
Primo fuit paciētia copiosa.
Secdo fuit paciētia affectuosa.
Tertio fuit paciētia victoriosa.

**Primo fuit paciētia copio
sa.** p̄ tormento z pluralitatē z acerbitatē.
Cum ei milites agricolat p̄sidis regis il
lius venātes: ad antrū scti blasij venissent
a casuz vidissent multitudinē bestiaz quas
nullaten⁹ cape poterant: adduxerūt eū ad
psidē. P̄tio q̄ ex imperio psidis carceri mā
cipat: altera die cū nollet psidi obedire fu
stib⁹ cedi iubet z i carcerē retrudi. P̄stoca
fuit in ligno suspēsus z ferreis pectinib⁹ la
niat⁹: z itēz in carcerē retrusus. Sepe dī
mulieres seq̄ntes guttas sanguis ei⁹ colla
gebant: q̄ mox tenent z ad deop sacrificiū
compellunt q̄ ferreis pectinib⁹ lanitate las
p sanguie dederūt z ab angelo p̄fortatē
Dehinc caminū ignis mittunt a q̄ exierūt
illese z tādē p decollationē ad celos migra
uerūt. Dehinc iussit pses bñm blasij i tra
gnū mitti vt s̄ dixeram⁹. Et tandē iussit
eū decollari. Ipse aut̄ orauit vt q̄cuqz pas
trocinia ei⁹ postularēt: misericordit exaudi
ret. Et ecce vox de celis ad eū dicens q̄ sic
fieret vt orauit. Sicqz brūs blas⁹ cū duo
bus puez vni⁹ supradictay sepe feminarū
decollat⁹ est circa annū dñi. cclxxij. P̄tis
igif sua paciētia copiosa in q̄ secue⁹ ē dñm.
Lu. ix. Sicqz vult post me venire abneget
semet. z tol. crucē suā z sequat me.

**Secdo fuit paciētia affe
ctuosa.** Nā cū brō blasio pses diceret. Quid
nūc adoras deos an nō. Rōdit blas⁹. Im
pie: age vt vis. corp⁹ meū tibi penit⁹ tradā
Cōsiderabat vtiqz illō qđ dñs dixit. Lu.
xij. Ne terreami ab his q̄ oc. cor. et p̄ hoc
nō hñt amplius qđ faciant. Sūt aut̄ tres
cause p̄cipue p̄t quas beatus blasius cop
corpa occidebat: q̄nport⁹ mortē ipay alia
crit suscipiebāt. **Prima** ē p̄t aie z corp⁹
p̄ditionē. aie viciū dignitate: z corp⁹ viciū
tē. Quid em mirū si p aie salute q̄ ē ad
imaginē: acp tali z tato dño q̄tis ē oñs
sus: corp⁹ qđ sacc⁹ ē stercoz z cib⁹ s̄mū
ponebat. iob. v. Nō putre. z fil⁹ bo. p̄mū

De sc̄a Agatha Fo. CLXXXIII

Sc̄da est p̄f̄ mortis ch̄i r̄cōp̄iātoz
Si em̄ ch̄i mortu⁹ ē p̄ nob; nō ē magnū
si moriamur p̄ eo. P̄s. Quid retribuā do.
p̄ oib; q̄ retr. m̄sibi. Calicē salutarē acci. z ē

Tertia est p̄f̄ susceptē mortis retribu-
tionē. Bar. v. B̄n̄ est, cū maledixerit yo/
his boies z p̄secuti vos fuerint z dixerint
oc̄ malū aduersum vos mentiētes p̄f̄ me.
Gaudeat̄ illa die z exultate qm̄ merces ve-
stra copiosa ē in celo. Nec tibi. Verces in/
quā magna et copiosa est; nō solū q̄ ad glo-
riā ante; s̄z magnū erit q̄ ad gl̄iam corp̄is.
Corp⁹ em̄ qd̄ nūc mortale z passibile; re-
surgat̄ ipassibile z imortale. tātoq; gl̄ios⁹
q̄to pla p̄ d̄no tormēta sustinuit. Quis n̄
daret libet̄ vestē de vilī p̄ano vt accip̄t
de p̄coso. P̄s. Cōcidisti saccū meū z circū
dedisti me leticia. Et. j. Cor. xv. Semiat
corp⁹ aialesurgat̄ sp̄uale. Seminat̄ i igno-
bitate; surgat̄ in gl̄ia.

Tertio fuit patiētia vi-
etiosa. Vicit em̄ tyrannū firm⁹ sp̄ in su-
de et amore dei p̄stēs i tormētis. Heb. xj.
Sci p̄ fidē vicerūt regē. Sic q̄ p̄z q̄ br̄is
Blas̄i fuit sp̄ ver⁹ dei miser; et eū secur⁹
est in tormētōz patia; Jō nūc in cel̄ euz eo
regnat̄ i gl̄ia. Rho. viij. Coheredes ch̄i; si
tū cōpamur vt sil̄ z gl̄ificemur. et Jō. xij.
Ibi sū ego illic z miser me⁹ erit. Exem-
plo itaq; b̄i blas̄i studeam⁹ ch̄is deuote
militare vt tandē in celis cū eo possim⁹ cū
obio d̄no cōregnare in p̄petuū Amē.

De beata Agatha Sermo

Profert de
thesauro suo noua. Bar. xij
Thesaur⁹ b̄ agathe erat amor
dei. Amor em̄ dei facit aiaz diuitē. Aug.
Sup̄ habēs i arca diues est. deū habēs in
pleia diues ē. Hec ille. Per charitatē aūr z
amorē dei habet̄ de⁹ i cōscia. j. Jō. iij. Qui
manet i charitate i deo manet z deus i eo
Amor q̄ppe dei ē aurū illd̄ p̄ciosissimū de
q̄ d̄r Apoc. iij. Sua deo tibi emere aurum
ignitū vt locuples fias. Nobilissim⁹ itaq;
thesaur⁹ ē amor dei. Ex hoc autē thesauro
p̄fert b̄a Agatha noua triplicia.

Prio noua virginā puritatis. qz p̄f̄ amo-
rem ch̄i virginitatem seruauit.

Sc̄do noua sp̄ualis paup̄tatis. qz p̄f̄
amorē ch̄i oia terrena abdicauit.

Tertio noua virtualis firmitatis. quia
p̄pter amorē ch̄i multa tormenta cōstant̄
tillume portauit.

Primo b̄a Agatha p̄fert de the-
sauro suo noua virginā puritatis. Virginalis q̄ppe puritas ch̄i
sto consecrata; nouitas recte d̄r. qz concupi-
scētā carnis prozsus rep̄mit q̄ ex vetustate
te pcti. p̄cessit. Eph. iij. Renouam̄ in sp̄i-
ritu mentis v̄ie. Laudabilis autē multū est
virginitas beate Agathe p̄cipue p̄f̄ tria
Primo p̄pter p̄sonalem cōditionē
Sec̄do p̄pter t̄palem p̄missionem.
Tertio p̄pter penalem cōminationem.

Primo propter p̄sonales
conditionē. qz iuuenis erat et pulcra; et cū
pulcritudine z iuētute virginitatē seruauit.
Cum tū hec plerisq; sint occasio formi-
candi z amittēdi virginitatē. Prouer. vl.
Vana pulcritudo.

Sec̄do propter t̄poralē
p̄missionē. Multa em̄ sibi p̄mittēbatur si
vell̄t Quiriano cōsulari consentire. sed
p̄pter ch̄im cōtemp̄sit. q. d. cum Pau-
l̄. iij. Dia arbitroz vt stercoza vt ch̄i
stium lucrificiam.

Tertio propter penalē cō-
minationē quā nullaten⁹ formidauit; z sp̄
in sacro virginitatē p̄posito fixa stetit. Bar.
x. Nolite timere eos q̄ occidūt corp⁹; ani-
mā autē non possunt occidere.

Sc̄do b̄a Agatha p̄fert de the-
sauro suo noua sp̄itualis paup̄-
tatis. Dicit autē h̄ paup̄tas sp̄ualis
nō p̄ carētia sp̄ualium diuitiarū; sed p̄ con-
temp̄tu sp̄uali t̄p̄alium. Imōi autē paup̄-
tas sp̄itus; r̄: cre nouitas quedā dicitur.
quia tollit auaricie vetustatē. Greg. in ho-
melia qd̄a. Quia d̄s ac redēptoz n̄ nō h̄-
uus hō venit in mundū; noua p̄cepta de-
dit mūdo. vite et̄em̄ nostre veteri i vicis
enueritē; contrarietatē opposuit nouitatis
sue. Quid em̄ ver⁹: qd̄ carnalis hō noue-
rat nisi sua retinere; aliena rapē si possēt; cō-
cupiscere si nō possēt. Sed celestis medi-
cus singulis q̄busq; vicis obutant̄ adhibet
medicamēta. Naz sicut arte medic̄ine